

Sluttrapportering - Kommune - Modellutprøving, desember 2019

Svar - Indre Fosen kommune

Status	Innsendt til Utdanningsdirektoratet Innsendt av: tove.karin.lein@indrefosen.kommune.no
Innsendt av	Tove-Karin Lein
Innsenders e-post:	tove.karin.lein@indrefosen.kommune.no
Innsendt dato	08.01.2020
Hvilken kommune?:	Indre Fosen kommune Kommune (Offentlig)
Stilling	Enhetsleder PPT

✓ Jeg bekrefter at svaret er sendt inn på vegne av hele kommunen.

Sluttrapportering - Kommuner/Statped - modellutprøving

Avsender: Avdeling for pedagogisk støtte og veiledning

1. STATUS MODELLUTPRØVING

? Si noe kort om status for arbeidet

- Innhold og organisering
- Fremdriftsplan, eventuelle avvik fra fremdriftsplan

I Indre Fosen kommune er oppvekstsektoren eier av prosjektet, og oppvekstutvalget har fungert som referansegruppe. Oppvekstsektoren består av barnehager, skoler, voksenopplæring og innvandringstjeneste (VI), og pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT). Det har vært ansatt en prosjektleder i 30 % stilling i PPT gjennom hele prosjektperioden.

Fremdriftsplanen beskrives i prosjektplan versjon 3.0, som er vedlagt rapporten. Det har vært en levende prosjektplan, som er justert flere ganger underveis.

2. RAPPORT

? Disse punktene tas med i rapporten:

- Generell vurdering av arbeidet med modellprøvingen gjennom prosjektperioden. Bla. suksessfaktorer og risikofaktorer.
- Har vi oppnådd målet i eget prosjekt og hvordan har dette ført til endring av praksis?
- Vurdering av bruk og samarbeid med statlige og lokale aktører (inkludert organisering og rollefordeling)
- Vurdering av utfordringer knyttet til modellutprøvingen og mulige løsninger
- Vurdering av hvordan arbeidet med prosjektet har bidratt til økt fokus på inkludering i barnehager og skoler i kommunen? Herunder også ivaretagelsen av brukerperspektivet
- Vurdering av hvordan prosjektet er bærekraftig og kan videreføres og på hvilken måte?

Da vi laget prosjektplanen, la vi en tidsplan for stoppunkt, prosjektgruppemøter og møter i styringsgruppa. I tillegg bestemte vi at prosjektleder skulle delta på alle rektormøter og skoleledersamlinger, i tillegg til å delta på styrernetverk etter ønske/behov. På alle disse møtene skulle inkludering stå på sakslista. Å ha en god og forutsigbar struktur har bidratt til å holde fokus, og det at vi har hatt bred involvering, har gjort at vi har fått gode innspill og evalueringer

underveis. Inkludering på alvor har egen hjemmeside under Indre Fosen kommune sin, hvor prosjektplan, historikk og filmer legges ut. I tillegg spres informasjon om prosjektet og filmer på Instagram og kommunens facebookside via kommunens kommunikasjonsrådgiver. I det videre beskrives arbeidet under hver enkelt enhet, og vi avslutter med en kort oppsummering.

PPT

PP-tjenesten er i Indre Fosen kommune gitt en sentral rolle i modellutprøvingsprosjektet Inkludering på alvor. Prosjektleder har i prosjektperioden vært ansatt i PPT. Å ha en prosjektleder har vært positivt med tanke på å drifte prosjektet, holde trykket oppe mellom møter og samlinger, sammenfatte informasjon og evalueringer, samt være kontaktperson for eksterne aktører. Leder i PPT sitter i ledergruppe sammen med enhetsledere for barnehager, skoler og VI, og er underlagt oppvekstsjef. PPT er representert på styremøter, rektormøter og skoleledernetverk. PPT har fem ansatte i 100 % stilling, og forholder seg til 14 barnehager og sju skoler, i tillegg til voksenopplæring og henvendelser fra foreldre, kommunale samarbeidspartnere og 2.linjetjenesten.

I forbindelse med kommunesammenslåing og oppstart av modellkommuneprojektet januar 2018, tok PPT noen konkrete grep for å endre praksis. Der man tidligere hadde hatt et stort individfokus, endret man nå til mer fokus på systemretta arbeid. Dette jfr. tjenestens todelte mandat, og føringer i ulike stortingsmeldinger og rapporter. For PPT har dette vært et krevende arbeid, og man kan i etterpåklokskapens lys tenke at ambisjonene var noe høye. Samtidig viser den nye stortingsmeldinga **Meld. St. 6 (2019-2020) Tett på - tidlig innsats og**

inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO, at vi har vært, og er, på rett vei.

Det ble tidlig laget samhandlingsmodeller for PPT og skoler, etter hvert for PPT og barnehager, og vi er nå under utarbeidelse av en for PPT og VI. De to første er vedlagt denne rapporten, men de er i likhet med prosjektplana levende dokumenter og revideres jevnlig. I forbindelse med utarbeidelsen av disse dokumentene, var det drøftinger på ledernivå i hele oppvekstsektoren. PPT har også vært på presentasjonsrunde i alle skolene, holdt innlegg på planleggingsdager for alle ansatte i barnehager og skoler, arrangert frokostmøte for alle tverrfaglige samarbeidspartnere, og ellers drøftet arbeidet på regionale og nasjonale nettverk for ledere og ansatte i ulike PP-tjenester.

Fra våren 2019 har PP-tjenesten hatt faste dager med tilstedeværelse og «åpen dør» ute i de ulike virksomhetene. Dette har bidratt til å synliggjøre PP-tjenesten som samarbeidspartner og til å etablere gode relasjoner, noe som bedrer PP-tjenestens forutsetninger for å veilede i, og forhåpentligvis styrke, både det spesialpedagogiske og allmenpedagogiske arbeidet i barnehager og skoler. Pedagogisk analyseverktøy blir blant annet brukt fast for å jobbe både individrettet og på systemnivå. I tillegg har det i regi av PP-tjenesten blitt opprettet nettverk for elever med nedsatt hørsel, spesialpedagogisk nettverk for skolene og førsteklasse-nettverk. Dette for å bidra

til erfaringsdeling og felles kompetanseheving. I løpet av våren vil PPT opprette nettverk for spesialpedagogisk arbeid i barnehagene, og det vurderes å etablere nettverk for foreldre/elever med AHDH-problematikk. PPT har også bidratt i, og ledet, skoleledersamlinger med tema tilpasset opplæring og relasjonell klasseledelse. I tillegg har PPT gjennomført kurs/fagdager om språk og språkutvikling, leik og sosial kompetanse, ADHD, Tourettes syndrom og autismespekterforstyrrelser for ansatte i barnehager og skoler. Alt dette ser vi på som en del av tjenestens systemretta arbeid.

Det er også i løpet av prosjektperioden utarbeidet/revidert maler og rutiner, som:

begrepsavklaring for møter, som et hjelpemiddel for å utvikle et felles språk og en felles forståelse

årshjul barnehage/skole – PPT

mal for drøfting av sak mellom barnehage/skole og PPT

pedagogisk rapport, IOP/IUP og årsrapport

mal for møtereferat

sjekklister for "Det gode samarbeidet"

-
-
-
-
-
-

I dokumentene som omhandler barn/elever direkte, er inkludering et eget punkt, og barnets/elevens stemme er vektlagt gjennom hele prosessen. I sine sakkyndige vurderinger har PPT tatt inn inkludering som eget tema, og barnets/elevens stemme får alltid komme fram. For PPT sin del har arbeidet som nevnt vært krevende. De ansatte har vært ivrige, men arbeidet medfører praksisendring, og tjenesten har møtt en del motstand. Man har vært nødt til å innhente faglig bistand for å arbeide med endringsarbeid, og hvordan forstå og møte motstand. Det har i tillegg vært stort arbeidspress, da det fremdeles er mange aktive individer, og tjenesten må skrive et stort antall sakkyndige vurderinger i tillegg til å være mer ute i barnehagene og skolene. Det er imidlertid en merkbar nedgang i antall henvisninger til tjenesten, og vi tenker at vi i løpet av noen år vil skrive sakkyndige vurderinger på et mindre antall barn/unge, og arbeide mer forebyggende. Dette vil også avhenge noe av eventuelle endringer i opplæringsloven, og hvordan kommunen ønsker å rigge arbeidet i framtida.

BARNEHAGENE

Barnehagene har vært bidragsyter i definisjon av begrepet inkludering, og synet på barnet. De har jobbet med oppgaver om inkludering i personalgruppa, og fått lesebestillinger av relevant

fagstoff om inkludering. Alle barnehagene, både de kommunale og de private, har vært deltagere i prosjektet, og alle har hatt en representant i prosjektgruppa. Dette har bidratt til dialog og mulighet for spredning utover i hele sektoren. I tillegg har barnehagene fått oppgaver i regi av Ungdomsrådet, blant annet å vise Ungdomsrådets film «Utenfor ringen», med refleksjonsspørsmål om inkludering på alle foreldremøter. Det er også gjennomført en spørreundersøkelse til alle foreldre med inkludering som tema. I barnehagene har det vært utfordringer med å finne samarbeidstid.

SKOLENE

Skolene har vært bidragsyter i definisjon av begrepet inkludering, og synet på barnet. De har jobbet med oppgaver om inkludering i personalgruppa, og fått lesebestillinger av relevant fagstoff om inkludering. Alle skolene, både de kommunale og den private har vært deltagere i prosjektet, og alle har hatt en representant i prosjektgruppa. Dette har bidratt til dialog og mulighet for spredning utover i hele sektoren. I tillegg har skolene fått oppgaver i regi av Ungdomsrådet, som for eksempel arrangering av Kick-off -dag for inkludering, og tema inkludering på alle foreldremøter. De har også blitt utfordret til å jobbe med en skrivekonkurranse og en bildekonkurranse om inkludering. På skolene har det vært utfordringer med å sette av nok utviklingstid, å nå ut med informasjon til alle ansatte, å få fulgt opp godt nok internt pga sakstrenghet, og det har vært noen lederskifter.

VOKSENOPPLÆRING OG INNVANDRINGSTJENESTEN (VI)

VI kom sent på banen av ulike årsaker. I tillegg ble det konkludert med at de minoritetsspråkliges utfordringer med inkludering for det meste utspant seg på fritida. Det er satt i gang et arbeid med å lage en samhandlingsmodell mellom VI og PPT i disse dager, og Statped er utfordret på å hjelpe til med å finne gode kartleggingsverktøy for minoritetsspråklige elever med lærevansker. Spørreundersøkelsen til foreldrene i barnehagene, er oversatt til arabisk, og VI er oppfordret til å få med to representanter inn i ungdomsrådet. VI har hatt noen utfordringer da voksenopplæringen er organisert i egne lokaler og dermed ikke er sammen med andre elever. VI sine elever er innvandrere fra ulike land. Grupper blir satt sammen ut i fra språknivå (nybegynnere og viderekomne), men i noen timer kan elever bli delt i grupper ut i fra deres morsmål. Det er en egen grunnskole for voksne, da det ikke er relevant å inkludere elevene i ordinære grunnskoleklasser pga. alder. Elevgruppa endres flere ganger per skoleår, man får nye elever, ny dynamikk, og en ustabil elevmasse. Dette gjør at langsiktig jobbing i ei elevgruppe er noe utfordrende.

UNGDOMSRÅDET

Ungdomsrådet ble kontaktet av prosjektleder allerede våren 2018. Det ble bestemt å lage en spørreundersøkelse om inkludering for alle 5.-10. klassinger i kommunen. Av 800 spurte kom det inn ca. 700 svar. Det som kom fram av resultatet, var at det, nesten uten unntak, var sosial

inkludering elevene var opptatt av. Ungdomsrådet ønsket å være bidragsytere for et mer inkluderende samfunn, så de bestemte følgende:

Kickoffdag for inkludering, hver høst, for 1.-10. klasse på alle skoler

Lage filmer og plakater med sitater fra undersøkelsen. De ønsket å lage 5 filmer, og det er nå laget tre («Utenfor ringen», «Usynlig» og «Leik i lag»). Filmene er vist på foreldremøter, og i sosiale media. De ligger også på kommunens hjemmeside.

Ungdomsrådet har lansert en inkluderingshelt, som skal gi gode inkluderingstips, spesielt til de yngste elevene. Helten er tegnet av en av kommunens ungdommer. Navnet ble til etter en navnekonkurranse med over 200 forslag på navn - så nå har Indre Fosen sin helt egen inkluderingshelt - Sara Super. "Man må våge å være den første... "

Skrivekonkurranse – Ungdomsrådet ønsker å lage bok med positiv vinkling på hva det å være inkludert fører til/gjør med deg

Billedkonkurranse - #inkluderemere på Instagram. Noen av bildene skal brukes som illustrasjoner i boka.

Buttons og facebook-ramme – for å skape blest om inkludering

-
-
-
-
-
-

Ungdomsrådet har gjort seg bemerket med sitt arbeid, og har holdt innlegg/foredrag både på Statped sin konferanse for ledere og ansatte i PP-tjenestene i Midt-Norge i høst, og på Fylkesmannens konferanse "Barn først" nå like før jul. For ungdomsrådet sin del er det en utfordring at det er nye medlemmer hvert år, noe som kan vanskeliggjøre kontinuiteten i arbeidet deres.

SAMARBEID MED STATPED OG FYLKESMANNEN

Inkluderingsansvarlig i Statped har fungert som en god sparringspartner for prosjektleder. Det har vært mulig med uformell kontakt til alle døgnets tider, i tillegg til formell kontakt via fysiske møter og videokonferanser. Statped har vært en viktig bidragsyter når det gjelder kompetanse (de har deltatt på planleggingsdager både i barnehage og skole) og kursing/veiledning (blant annet opplæring av ansatte i PPT i arbeid med pedagogisk analyse). Gjennom nettverkene i regi av Fylkesmannen, har de også bidratt til gode refleksjonsspørsmål og innspill til prosjektet. Fylkesmannen har bidratt med praktisk informasjon fra Udir, samt at de har driftet inkluderingsnettverket i Trøndelag, og lagt til rette for erfaringsdeling og faglige oppdateringer. Inkluderingsgruppa i Ungdomsrådet har også blitt invitert på to konferanser, en nettverkssamling og et sofamøte i regi av Statped/Fylkesmannen. Dette har bidratt til å sette prosjektet på kartet og gjort det synlig utenfor Indre Fosen.

OPPSUMMERING

Vi har nå forsøkt å gi en vurdering av arbeidet med modellutprøvingen i prosjektperioden, med suksess- og risikofaktorer. Vi opplever at vi er godt i gang med en satsing, som vi har vedtatt å videreføre. Så langt har vi oppnådd bred involvering og stort fokus på inkludering, både sosialt og faglig. Foreldrene har reflektert rundt sin egen rolle i arbeidet med inkludering, vi har fått kartlagt hva ungdommene selv tenker om inkludering, og ungdommene har fokus på hvordan de selv kan bidra i det videre arbeidet. Barnehagene og skolene er mer innstilte på å arbeide med det ordinære tilbudet, og etterspør i større grad PPT som støtte i dette arbeidet. Vi opplever at vi gjennom lesebestillinger, filmer og refleksjonsoppgaver, har fått et felles språk og en felles forståelse for inkluderingsbegrepet. Etter at den nåværende prosjektlederen avslutter sitt arbeid til sommeren, vil vår avtroppende oppvekstsjef gå inn i en prosjektstilling som skal arbeide med å implementere/videreføre arbeidet i alle barnehager og skoler. Vi har mulighet til dette siden vi har blitt tilført noen ekstra midler til prosjektet, og bruker vår egen skoleeierpris. Dette arbeidet vil pågå i omtrent to år, og vi håper at vi da har fått innarbeidet en varig praksis som fører til at alle opplever faglig og sosial inkludering i våre barnehager og skoler. De nye læreplanene med sin overordna del og det tverrfaglige temaet Folkehelse og livsmestring, samt den rykende ferske stortingsmeldinga "Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO", bidrar også til at vi opprettholder motivasjonen og engasjementet for det videre arbeidet. Et av kommunens idrettslag har nylig tatt initiativ til å ha inkludering som tema på et medlemsmøte. Da vil representanter fra styringsgruppa delta, og hvis det viser seg å bli en suksess, kan det tenkes at vi går ut til flere lag og foreninger med samme tilbud. I løpet av prosjektperioden er vi blitt fulgt av NTNU Samfunnsforskning. Dette har vært interessant for oss å delta i. PPT har også blitt spurt om å stille seg disponibel for en masterstudent i Organisasjon, ledelse og arbeid, noe vi har stilt oss positive til.

3. DOKUMENTASJON

Vedlegg

Legg ved et enkelt regnskap over bruk av midlene. Her skal eventuelle midler til utstyr være tydelig skilt ut.

Legg ved fremdriftsplan

- [Enkelt regnskap modellkommuneprosjektet.docx](#)
- [Prosjektplan. Versjon 3.0. Modellkommuneprosjekt Inkludering på alvor 20.08.2019.docx](#)
- [Modell for samhandling mellom skolene og PPT versjon 3.0.docx](#)
- [Modell for samhandling mellom barnehagene og PPT \(versjon 1.0\).docx](#)